

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/716/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

361/2014. számú (XII. 18.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. október 2-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. december 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszosok a beadványukban a velük szemben 2013. szeptember 30-án 13 óra körüli időben a * úton lévő erdőben – a terület nem volt körbekerítve, magánterület jelzés sem volt kitéve – foganatosított rendőri intézkedést kifogásolták. Elmondták, hogy az erdőben sétáltak, és gombát akartak szedni. Panaszos kb. 20 méterre volt a szüleitől, amikor egy férfi kiabálni kezdett neki, hogy takarodjon a földjéről, mert ez az ő erdeje. Amikor a panaszos kérdőre vonta a hangneme miatt, két alkalommal halántékon ütötte. Ekkor a panaszos édesapja, oda sietett és rákiáltott a férfirra, hogy hagyja békén a fiát, aki ennek hatására megpróbálta ellökni K. Z-t. A férfi abbahagyta az ütlegelést és a panaszos édesanyját is megfenyegette. Ezt követően telefonált, és közölte, hogy menjenek gyorsan, mert terménylopás történt, és közölte a panaszossal, hogy majd becsukatja a panaszosokat a haverjaival. Nem sokkal később 3 rendőr érkezett a helyszínre. (egy magas kopasz, egy barna és egy szökés – talán zselézett – hajú). A rendőrök igazoltatták őket, majd átvizsgálták a gépkocsit, amiben nem találtak semmit. A magas rendőr ezután közölte, hogy nem történt terménylopás, majd miután visszatért a szőke a bántalmazó férfival félrevonultak és közölték, hogy Dr. K. előállítja magánlaksértés miatt. A panaszosok hiába mondták, hogy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

hiszen semmilyen bekerített helyre nem mentek be és őket fenyegette meg halálosan a bejelentő, a rendőrök hangneme megváltozott és közölték, hogy ne avatkozzanak be, mert nem velük szemben intézkednek. A panaszosok ezért hallgattak, mert félték az esetleges retorzióktól. Dr. K. először a kórházba szállították, majd a kapitányságra, ahol 8 órán át benntartották. A panaszosok szerint az intézkedés nem volt elfogulatlan, az előállításnak pedig nem volt jogalapja.

2) A II. r. panaszos 2013. október 24-én kelt beadványában a Testület felhívására pótlólag csatolta a III. r. panaszosnak a részére adott meghatalmazását, továbbá előadta, hogy a rendőrök nem bántalmazták a fiát, a III. r. panaszost. A bántalmazást az ismeretlen férfi követte el.

A rendőrök bemondásra állították elő a fiát, és tartották fogva majdnem 8 órán keresztül, noha nem követett el bűncselekményt, a rendőrök egy békés gombászó családból emelték ki. A rendőrök álláspontja szerint elfogultak voltak, őket meg sem hallgatták.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az előállításról készült jelentés rögzíti, hogy a III. r. panaszost 2013. szeptember 30-án 13 óra 30 perckor az Rtv. 29. § alapján igazoltatták. Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták a ruházatát, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata alapján előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

T. N. r. őrm. előadta, hogy a fenti időben megjelent a * úton megjelentem, mivel bejelentés érkezett, hogy ott több személyt tartanak vissza, akik lehet terményt lopást követtek el. Kérdezésekor felvette a kapcsolatot a bejelentő B. F.-vel, aki elmondta, hogy a km szelvénynél baloldalra eső párhuzamos földúton, a főúttól kb. 50 méterre található villanypáasztorral körbekerített saját tulajdonú telkére bement a III. r. panaszos. Ezt észlelve kérdőre vonta, hogy mit keres fenti helyszínen, amire nevezett azt válaszolta, hogy kirándul és épp gombát akart szedni. Ezt követően B. F. felszólította, hogy hagyja el a területet, mivel az magánterület. Erre a III. r. panaszos azt válaszolta, hogy ha magánterület lenne, azt tábla jelezné. Ekkor a bejelentő megfogta a III. r. panaszos felkarját, majd ismét megkérte, hogy távozzon.

A bejelentő elmondta, hogy mikor megfogta a III. r. panaszos karját, ő kiabálni kezdett, hogy segítsenek neki, mert bántalmazzák. Mivel nem akart tovább vitázni Dr. III. r. panaszossal ezért visszament a lakásba telefonjáért, hogy értesítse a rendőrséget. Mire kijött az ingatlanból, látta, hogy a fenti személy a bekerített területet elhagyva, egy másik férfival a *út irányába elindult. A bejelentő elmondta, hogy az az erdős rész, ahol a cselekmény történt az ő tulajdonát képezi.

Ezt követően a III. r. panaszos elmondta, a főút melletti kiserdőnél sétálgatott édesapjával, az I. r. panaszossal a körbekerített területen kívül eső területen, amikor a bejelentő oda ment hozzá és kiabálni kezdett vele, majd az egyik kezével megfogta a kabátjának gallérját, és a kabátfogása közben ugyanazzal a kezével két alkalommal jobb arcát megütötte, a III. r. panaszos feltételezése szerint ököllel. Ezt követően kiabált édesapjának segítségért.

Az I. r. panaszos kérdésre elmondta, hogy a kiserdőből hallotta, hogy a kb. 10 méterre lévő fia segítségért kiabál, majd látta, hogy fia irányába kétszer csapot kezével a bejelentő.

Ezt követően a tanúkutatás során meghallgatta a bejelentő feleségét, aki kérdésekre elmondta, hogy a kutyák ugatására lett figyelmes, melyet követően kinézve az ablakon észlelte, hogy egy személy a villanypáasztorral körbe kerített területen belül tartózkodik, melyet követően szól férjének. Továbbá elmondta, hogy nem ment a férje után, a további eseményeket nem látta.

Ezek után a r. őrm. meghallgatta a jelen lévő I. r. panaszost, aki kérdésekre elmondta, hogy a kiserdőből hallotta, hogy a kb. 10 méterre lévő fia segítségért kiabál, majd látta, hogy fia irányába kétszer csapott kezével a bejelentő.

Fentekre való tekintettel, a bejelentő magánindítványos előterjesztési jogával élt a helyszínen magánlaksértés elkövetése miatt a III. r. panaszossal szemben. Továbbá a III. r. panaszos szintén előterjesztette magánindítványát a bejelentővel szemben könnyű testi sértés elkövetése miatt.

Ezt követően a III. r. panaszos kérésére a bántalmazásból keletkező fejfájdalmi miatt az ügyeleten keresztül mentőt hívott a helyszínre, ahol további kivizsgálás céljából a járőr a mentő kísérésével Kórházba szállította.

Megjegyzi a r. őrm., hogy a III. r. panaszos arcának jobb oldalán semmilyen látható sérülést nem észlelt, továbbá a fején lévő szemüvegen sem volt látható semmilyen a bántalmazásból keletkező sérülés.

A továbbiakban megtekintetem a helyszínt, amely a főúttól balra eső erdős területnek a közepétől a bejelentő ingatlanjáig a fák között körben kb. 50 cm magasságban egy fehér villanypáasztor volt kifeszítve. A fenti cselekmények miatt az orvosi vizsgálatokat követően a panaszos a Rendőrkapitányságra előállításra került. A III. r. panaszos a körözésben nem szerepelt.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatót, illetve az előállítás idejéről az igazolást a panaszosnak kiadták. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

2) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a III. r. panaszos 2013. szeptember 30-án 13 óra 30 perctől 19 óra 45 percig tartott. Élelmezést nem kért.

3) A rendőrség megküldte a bejelentő nyilatkozatát, amelyben magánindítványt terjesztett elő magánlaksértés miatt.

4) A rendőrség megküldte a 2013. október 2-án kelt feladat meghatározást, ami helyszíni szemlét írt elő annak megállapítására, hogy a terület teljes egészében körbe van-e kerítve, illetve egyértelműen a lakáshoz tartozik-e. A sértett, a feleség, illetve az I. r. panaszos meghallgatását is előírta.

5) A III. r. panaszos szabálysértési meghallgatása 2013. szeptember 30-án 19 óra 30 perckor kezdődött és 19 óra 45 percig tartott, a III. r. panaszos a vallomást megtagadta.

6) A rendőrség megküldte a bejelentő és a feleségének 2013. november 19-i tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket, amelyek részletes ismertetésétől a Testület eltekint mivel megegyezik a korábbi rendőri jelentésben ismertetettekkel, csupán annyit rögzít, hogy a vita után a bejelentő beszaladt a házba rendőrt hívni, majd autóba szállt és a *. útnál találtam meg a panaszosokat (3 főt).

7) A 2013. december 2-án megtartott helyszíni szemléről készült jelentés szerint a terület az elmúlt időszakban oly mértékben megváltozott, hogy helyszíni szemle megtartásának nincs értelme. A jelenlegi állapotot akként rögzíti, hogy a tanya bejáratát a földüttől egy 2 m szélességű falécekkel borított, 180 cm magasságú kétfelé nyíló nagykapu határolja, melyet nyitott állapotban talált a r.tzls. A kapuval szemben állva a tanya területét balról a kapuval megegyező magasságú drótkerítés határolja, jobb oldalról egy nyárfás terület, mely szélén 1 magasságban fehér színű, jól látható, villanypásztor vezeték van kifeszítve.

A tanyaába a nagykapun behaladva a telken bal oldalon melléképületek, szerszámok találhatóak, jobbra a tanyát a szemből is látható nyárfás erdősáv húzódik a tanya teljes hosszában, mely a fent említett fehér szalaggal körbe van kerítve. Az út és a nyárfás közötti keskeny részen szerszámok, szálas takarmány, megkötött kutyák találhatóak. A belső úton 30 m-t haladva a tanya lakóépülete van balról, mellette egy fából készült melléképület található. A melléképületen túl méhkaptárak helyezkednek el. Szemből füves terület, melyet az úttól fehérre festett, 50 cm magasságú, 20 cm átmérőjű földbe ásott, egymástól kb. 2 m-re, farönkök határolják oly módon, hogy oda csak gyalogosan lehet bejutni. A füves területen túl szántóföld helyezkedik el, a telek majdnem teljes szélességében, a szántóföld elején két beton villanyoszlop található. A jobb oldalon húzódó nyárfás terület a szántóföldig van körbekerítve fehér szalaggal.

Az adatgyűjtés keretében szóban meghallgatta a bejelentőt, aki elmondta, hogy az elkövetőt a tanya területén belül, a faház mellett találta, attól a nyárfás irányába kb. 5 m-re.

Felszólítására nem állt meg, kihaladt a villanypásztorral körbekerített nyárfásba a villanypásztor alatt átbújva, ott utolérve szóváltásba keveredtek, majd onnan az elkövető a főút irányába elhagyta a területet. Az elkövetés idején a nyárfás ugyanúgy a fehér szalaggal volt körbekerítve, abban nem történt változás, viszont a nyárfásban akkor magasabb, sűrűbb volt az aljnövényzet. A szántóföldbe kukorica volt vetve, mely az elkövetés idején még nem volt learatva, az kb. 1,5 - 2 magasságú volt, az is sűrű aljnövényzetű volt, a tanya területét elzárva a külvilágtól. A kukoricát azért használta elhatárolásként, mert korábban volt fából készült kerítés is, melynek egy része még látható a faház mögötti részen, de az az idő múltával elkorhadt, már csak néhány oszlopa maradt meg. A területet a baloldalon az épületek mögött a telek és a szántóföldek között egy 1 m mély, 2 m széles árok határolja, melyben a meghagyott növényzet szintén kerítésként funkcionál. A sértett elmondása szerint a füves terület gondozva volt, az fűnyíróval nyírva volt, egyértelműnek vette, hogy az a nyárfásból már láthatóan magánterület, épületekkel, szerszámokkal, állatokkal. Korábban a magánterület táblákkal is jelezve volt, de azok elhasználódtak, így azok beszédre kerültek. Az elkövetés idején már táblával nem volt jelezve a magánterület határa.

8) 2013. december 2-án kelt feljegyzés szerint a bejelentő aznap átadott a rendőrségnek 5 db A/4 méretű, 17 db fényképet tartalmazó lapot a tanyáról. Állítása szerint ezek az elkövetés napján készült felvételek (Időbélyegző nincs a képeken.).

A rendőrség fénymásolatban megküldte a lapokat. A rosszminőségű felvételeken a fák között magas, erdőszerű aljnövényzet látható. Az egyik fás szakaszon, a fák előtt lomok vannak felhalmozva. Egy másik lapon szereplő képeken mintha lenne valamilyen fehér madzag kifeszítve, de a kép rossz minősége miatt, nem egyértelmű. Az utolsó képen a panaszosok állnak, a III. r. panaszos sötét baseball sapkában és sötétszínű hosszú szövetkabátban van.

9) A III. r. panaszost 2013. november 4-én tanúként hallgatták meg az ismeretlen tettes ellen a Btk. 222. §-ába ütköző zaklatás miatt indított büntetőeljáráásban. A panaszos elmondta, hogy 2013 szept. 30-án a rendőrségen volt egy iratismertetésen, amikor szüleivel, az I. és a II. r. panaszossal megbeszélték, hogy gépkocsival kimennek gombászni. Olyan 12 óra után indultak a rendőrségtől az első hely az a * étterem után van, jobbra egy kereszteződésnél kell befordulni, majd egyenesen menni. Egészen addig ameddig egy rét szerúségre értek. 5-6 nyárfa volt és úgy gondoltuk, hogy ott megállnak és szétnéznek. Néhány gombát találtak és rövid idő elteltével elindultak. Visszamentek a * útra 5-6. kilométerközött van egy sínes lejáró és ott álltak meg. Azért is, mert ott a nyárfák nincs körbe kerítve és feltételezték, hogy ott található gombák. Együtt szálltak ki, a kerékpárútnál mentek egy kis szakaszon, majd betértek az erdőbe. A panaszos ment lefelé, a szülei lemaradtak, az I. r. panaszos kb. 10 méterrel, a II. r. panaszos többel. A panaszos észrevett a földön 3 nagyobb alakú gombát és zsebkendővel megfogva leszedte azokat, gondolta a későbbiekben bevizsgálhatja azt. Ekkor arra lett figyelmes, hogy közelít felé egy általa ismeretlen személy és olyan 4-5 méterről megszólította. A mondandója lényege az volt, hogy takarodjon a földjéről, mert ez itt az ő erdeje. A panaszos közölte vele, hogy nincs kiírva és nincs körbe kerítve. Közelebb is jött és azt mondta, hogy nem írhatja rá minden fára, hogy az övé. A panaszos ekkor még guggolt, a férfi azt mondta neki, hogy álljon fel, ha vele beszél. A panaszos kérte, hogy ne kiabáljon, és kikérte, hogy milyen stílusban beszél vele. Ekkor a férfi neki ugrott oly módon, hogy tenyérrrel, két alkalommal tarkó környékén és halántékon, arcon ütött. Közölte, hogy tegye le a gombát, takarodjon a panaszos, aki erre letette a gombát, mivel megijedt, hogy további verést fog kapni. Az I. r. panaszos ezt látta, és sietve hozzájuk lépett. Ő rá is kiabált a férfi. Az I. r. panaszos rászólt, hogy ne bántsa a III. r. panaszost. A férfi erre az I. r. panaszost is két kézzel elfele lökdöste, és azt mondta, hogy kinyírlak téged is. A III. r. panaszos kicsit szédült, ezért távoztak az apjával, kísértáltak az erdőből.

Amikor kifelé mentek az erdőből, látott egy tanyát és egy gépkocsit, ami elfele indult. A férfi ült benne és ő vezette. Amikor kiértek az erdőből a gépkocsinknál, a II. r. panaszosnak is elmondta a III. r. panaszos, hogy mi történt, mivel hallotta a hangoskodást. Később a sin közelébe ez a férfi megállt, a II. r. panaszos elindult felé és meg akarta kérdezni, hogy mi is történt. A panaszos nem hallotta a férfi és édesanyja (a II. r. panaszos) mit beszélgettek. Ő is és a panaszosok is hívták a rendőröket tartva a további atrocitástól. A panaszos nem tudott a rendőrséggel beszélni, ezért az ügyészséget hívta és kérte őket, hogy hívjanak rendőrt. Olyan 15 perc telt el, amikor a rendőrök jöttek. A panaszos hallotta, hogyan a bejelentő azt mondta a rendőröknek, hogy gyertek, mert terménylopás történt. Be is diktálta a gépkocsi színét rendszámát.

Kijöttek a rendőrök, és velünk kezdték el az intézkedést. Hárman jöttek és kérték az igazolványainkat. Mondták, hogy bejelentésre jöttek, mert terménylopás történt a gépkocsit és a táskákat átvizsgálják. Nem találtak semmit. A panaszos elmondta, hogy ez az ismertén férfi

rá támadt minden ok nélkül, nem is mentek a magánterületére, és kétszer meg is ütötte.

A férfit meghallgatták, de az egyik rendőr (egy magas kopaszodó) a panaszossal maradt. Alacsonyabb szőke rendőr eltávozott a támadómmal majd ő is arrébb ment mind a három rendőr, tanakodott az intézkedésről. Visszajött az egyik és közölte, hogy a panaszos ellen folyik az eljárás magánlaksértés miatt. Mondta, hogy nem érti ezt és meg tudja mutatni, hogy hol történt az eset. Ekkor rászóltak, hogy hallgasson. Az I. és a II. r. panaszos is mondta, hogy meg tudja mutatni helyet, nem voltak bekerített helyen. A rendőrök nem mutattak hajlandóságot. Később még egy rendőrautó érkezett a helyszínre, illetve mivel a panaszos szédült, egy mentő is. Bevittek a kórházba, a rendőrök utána mentek és előállították. A kapitányságon kihallgatták a magánlaksértés miatt. Nagy erejű tenyér ütést kapott, mely látható volt és a panaszos nem érzi jogosnak a rendőrök intézkedését.

10) A II. r. panaszos tanúkihallgatása 2013. november 4-én történt meg, ekkor elmondta, hogy az írásbeli feljelentését fenntartja. Előadta, hogy a családjával együtt volt szeptember 30-án olyan 13 óra körül * úton található erdőnél gombászni. Gépkocsival mentek, kiszálltak és fia (III. r. panaszos) ment elől az erdőbe, utána a I. r. panaszos, a II. r. panaszos olyan 10 méterre volt lemaradva a férjétől. A III. r. panaszos szól, hogy gombát talált, leguggolt. A II. r. panaszos elindult felé, amikor látta, hogy egy nagydarab férfi közelített a fia felé. Ekkor kb. 20 méterre volt a II. r. panaszos a fiától. A panaszos hallotta, hogy a férfi azt kiabálta, hogy takarodjon el az erdőből, tedd le a gombát. A fia szól a az I. r. panaszosnak, hogy menjen oda. A II. r. panaszos látta, hogy ez a nagydarab férfi az I. r. panaszost lökdösi. A panaszos elindult feléjük, tisztán hallotta, hogy azt kiabálta a férfi a lökdösődés közben, hogy kinyírlak. A panaszos azt nem látta, hogy a fiát ez a férfi megütötte volna, de mikor ő is oda ért látta, hogy a III. r. panaszos az arcának jobb oldalon halántéka, a füle és az arca is piros volt. A III. r. panaszos mondta, hogy szédül és a feje is fáj.

Amire a panaszos oda ért, akkor a férfi már elment. Látta, hogy a tanyájára megy ez a férfi és egy gépkocsiba beül és elindul. A panaszosok kimentek a földútra, ekkor látták, hogy nagy sebességgel megy feléjük a férfi a gépkocsijával. A II. r. panaszos elküldte a családját, mert ő akart a férfival beszélni, felelősségre vonta, hogy miért ütötte meg a fiát. Erre ő azt mondta, hogy „itt az anyuci és téged is kinyírlak”. A II. r. panaszos mondta neki, hogy ne fenyegetőzzön és mutassa meg, hogy hol van a magánterület.

Többször megismételte, hogy téged is kinyírlak. Majd elővette a telefont és a II. r. panaszos hallotta, hogy azt mondja, hogy gyertek azonnal terménylopás történt. A kocsink rendszámát diktálta innen következtettem, hogy a rendőrséget hívja. Fenyegetőzött, hogy a haverjával becsukatja őket. Ekkor már kint álltunk az úton. Agresszív volt a viselkedése, a II. r. panaszos próbált volna vele beszélni, de a férfi tegező viszonyban mondta, hogy „kinyírja”. Jöttek a rendőrök, hárman és közölték a panaszosokkal, hogy intézkedés alá vonják őket, mert terménylopás történt. Az I. r. panaszos megmutatta az autót és közben a III. r. panaszos, megmutatta, hogy hol ütötték meg az arcán. Ekkor is vörös volt a füle környéke. Velünk a magas rendőr foglalkozott. Az alacsonyabb rendőr a támadókkal gyalog elment a tanya irányába úgy, hogy nem is látták őket, hogy merre mentek azon a földúton. Kis idő elteltével visszajöttek. A két rendőr a tanakodott a harmadik rendőr az iratokat írta. Mivel a III. r. panaszos szédült beült a kocsiba erre az egyik rendőr odajött, hogy álljon fel, elő van állítva magán laksértés miatt. Jött egy rendőrautó két rendőrrel, majd mentőt hívtak hozzá.

A panaszosok többször mondták, hogy menjenek vissza, nézzék meg a helyet, ott van még a papír zsebkendő, a lábnyomok, de hiába, a rendőrök csak annyit mondtak, hogy hallgassanak,

mert az I. r. és a II. r. panaszossal szemben már nincs rendőri intézkedés. Okmányokat visszakaptuk. A III. r. panaszos elvitték a kórházba, megvizsgálták, majd utána ide a rendőrségre, előállították.

11) Az I. r. panaszos 2013. november 4-i kihallgatásában a történeteket a II. r és a III. r. panaszossal egyező módon adta elő. Elmondta, hogy őt is lökdöste a férfi, illetve, hogy többször mondta, hogy kinyírja őket és hogy a haverjaival börtönbe záratja őket. A panaszos is beszámolt arról, hogy a rendőrök többszöri kérésre sem voltak megszemlélni a helyszínt, amikor ezt kérték, rájuk szóltak, hogy hallgassanak.

12) A bejelentő a 2013. november 4-i kihallgatása során fenntartotta a helyszíni előadását, elmondta, hogy a kutyák ugatása miatt kiment, egy férfit vett észre, aki az ő területén ment kifelé az erdő irányába, felszólította, hogy álljon meg, de nem állt meg. Tovább ment az erdő felé, 80-100 méterre volt tőle, amikor leguggolt, szerinte azért, hogy ne vegye észre. Amikor 20-30 méterre megközelítette, akkor mondta neki, hogy hozzábeszél, amire arrogáns stílusban vissza szólt, de már nem emlékszik, hogy mit mondott. Azt is mondta neki, hogy magánterület. Talán erre azt felelte, hogy hülye paraszt, meg a kurva anyád, azt is mondta, hogy a bejelentő húzzon haza. Azt mondta, hogy nincs körbekerítve, ott mászkál ahol akar, miért nem tesz ki táblát, vagy keríti el a bejelentő. Azt mondta gombát szed, erre a bejelentő mondta neki, hogy ott ne gombásson, és hogy rendőrt hív, erre elkezdett kiabálni, hogy apu apu, megöl. Erre előjött egy idősebb férfi, hogy miért bántja a bejelentő a fiát. Mondta neki a bejelentő, hogy nem bánja, csak menjenek el. Az idősebb férfi rendőrt akart hívni, ekkor mondta nekik, hogy maradjanak, hívjanak rendőrt, ekkor megfogta a fiatalabb kabátját, de csak 1-2 másodpercig. Egyiküket sem bántotta, ekkor a fiatalabb kirántotta a kabátját a kezéből és megindult az erőn keresztül a főút felé. Arra nem emlékszik, hogy volt-e náluk szatyor. Miután kimentek, visszament a telefonért a bejelentő és hívta a rendőrséget, utánuk ment a kocsival, a rendőrségnek bediktálta a gépkocsi rendszámát. Mondta neki, hogy ne menjenek el, mert hívta a rendőrséget, akkor a nő neki esett szóban, mindannyian ordibáltak vele. A fiatalabbik mondta, hogy ügyész és majd börtönbe juttatja. Amikor kiértek a rendőrök a bejelentő elmondta nekik, hogy ő nem bántott senkit, nem is értette, hogy miért viszik be a rendőrségre. Az eredetileg kikerülő rendőrök vitték be őt, és egy másik rendőrfőnök maradt a többiekkel. A rendőröknek mondta, hogy nem bántalmazott senkit, ez egy kitalált történet. Az egyik rendőrrel vissza is sétáltak, hogy látott-e a felesége valamit.

13) A büntetőeljárásban tanúként hallgatták meg az intézkedő K. Gy. r. törm-t, aki elmondta, hogy a kérdéses napon KMB szolgálatot látott el T. N. r. törm.-mel és C. Z. r. törm.-mel. Úgy emlékszik, hogy a megyei ügyelet küldte őket a címre, mert onnan bejelentés érkezett terménylopásról. A helyszínen találták a bejelentőt, aki elmondta, hogy a magánterületén tartózkodott egy ismeretlen személy, akit a felesége vett észre, illetve a kutyák ugattak. A bejelentő megmutatta, hogy kire gondolt. Elmondta, hogy kiment a házból és a magán területükön látta azt a személyt. Ezt a személyt ő felszólította, hogy mit keres ott és hagyja el erre azt válaszolta neki ez a személy, hogy ha magán terület lenne, akkor ki lenne táblázva. Szóváltásuk volt ez a személy nem távozott el ismét felszólította. Ennek a személy nem tett eleget, ezért visszament a tanyára, hogy értesítse a rendőrséget. Ezt követően hallgatták meg a már az intézkedés során a III. r. panaszost, akire a bejelentő mutatott. Ő azt mondta, hogy ott sétálgattak az erdőbe és azt is, hogy nem volt kitéve magánterület tábla. Körbe kerített területen kívül került szóváltásba keveredett a bejelentővel. A szóváltást nem részletezte, de azt mondta, hogy a kabátja gallérját a személy megfogta, megráncigálta. Azt is mondta, hogy ugyan azzal a kézzel, amivel a kabátját megfogta a Bekecs kétszer ököllel arcának jobb oldalát megütötte. Ezt követően kiabált az édesapjának az I. r. panaszosnak, hogy segítsen

neki, mert valaki meg akarja verni. Valami olyasmit is mondott, hogy gombászni mentek az erdőbe, de a r. törm. úgy emlékszik, hogy gomba nem volt a kezükben. Talán azt is mondta, hogy előtte egy másik erdőben is voltak és ott szedtek. 10 m tartózkodott a fiától.

Ezt követően a II. r. panaszost is meghallgatták, aki azt mondta, hogy erdőben volt és arra figyelt fel, hogy a fia segítségért kiabál, mert valaki meg akarja verni. Annyit látott, hogy a bejelentő a fia felé csap, de arra, hogy eltalálta e vagy sem arra nem emlékszik, hogy mondta e volna.

Ott volt még az édesanyja a III. r. panaszosnak, de ő semmilyen érdemleges információval nem rendelkezett, ezért nem hallgatták meg. Ő az erdőn kívül volt a cselekménykor, a gépkocsinál ezt mondta el.

A bejelentő feleségét is meghallgatták, aki elmondta, hogy kutyák ugatására lett figyelmes, amikor kinézett a ház egyik ablakán és azt látta, hogy a magánterületükön belül egy ismeretlen személy tartózkodik, de azt nem látta, hogy mit csinál. Ekkor szólt a férjének.

A helyszínen az intézkedés mind a két felet felvilágosították, a bejelentő magánlaksértés miatt magánindítványt terjesztett elő. A III. r. panaszos az arcát fájlalta, de látható sérülést nem volt rajta, de mivel panaszkodott, mentőt hívtak hozzá. A panaszos is magánindítványt terjesztett elő.

A három rendőr a bejelentőt szállította be a kapitányságra, a kiérkező másik járőr páros pedig az ezt követően kiérkező mentő gépkocsit kísérte.

A tanú még előadja, hogy ő az előadója a magánlaksértési ügynek.

14) Az eljárásban meghallgatták T. N. r. törm.-t, akinek előadása tartalmában megegyezett a járőrtársa 13) pont alatt ismertetett vallomásával és az előállításról készült jelentésben foglaltakkal.

15) T. N. r. törm. a Testület megkeresésére irt jelentésében megismételt a korábbi előadását, és azt az alábbiakkal egészítette ki: sem ő, sem kollegái nem ismerték sem a bejelentőt, sem a többi helyszínen tartózkodó személyt korábbról. A személyekkel nem folytattak magánjellegű beszélgetést. Először a bejelentőt hallgatták meg, majd a III. r. panaszost, aztán a II. r. panaszost és végül a bejelentő feleségét. A bejelentőt megkérdezték, hogy miért terménylopásról tett bejelentést, de érdemleges választ ekörben nem adott. A helyszínt megvizsgálva megállapítást nyert, hogy a * km szelvénynél található kb. 100 méter szélességű erdősávot követően kb. 120 cm magasságban fehér szalag volt kihúzva, mely elkerítés céljából volt kihelyezve. A szalagon túl melléképületek, haszonállatok által használt itató, megkötött kutya és szerszámok voltak feltalálhatók.

Tekintettel arra, hogy termény lopás elkövetése miatt történt a bejelentés, ezért a panaszosok által használt gépjárművet átvizsgálta a r. törm. az Rtv. 30. §-a alapján. A gépkocsiból nem került elő eltulajdonított termény. A III. r. panaszoson semmilyen külsérelmi nyom nem volt látható, majd csak az intézkedés megkezdését követően kb. fél óra elteltével szólt, hogy fáj a feje és valószínűsíti, hogy a korábbi bántalmazás miatt.

Erre tekintettel mentőt hívtak az ügyeleten keresztül, és a Rendőrkapitányság Őr-Járőr Alosztály járőre, Sz. Sz. r.törm. kíséretében a mentő elszállította a sértettet orvosi ellátás

céljából.

Az intézkedés során meghallgatta a r. törm. az I. r. panaszost, míg a bejelentő feleségét C. Z. r. törm. hallgatta meg. A II. r. panaszost is meghallgatták a helyszínen, ám ő releváns információval nem tudott szolgálni, mert a gépkocsinál tartózkodott.

Miután a bejelentő előterjesztette a magánindítványát, előállították a rendőrkapitányságra. A III. r. panaszos szintén magánindítványt terjesztett elő.

A r. örm. megjegyzi, hogy egyik féllel szemben sem volt elfogult az intézkedés. A II. és az I. r. panaszosnak nem mondtak olyat, hogy „maradjanak csendben”. A III. r. panaszos a rendőri intézkedés során végig emberséges bánásmódban részesült, saját gépjárművébe beültették, a meghallgatást is így hajtottuk vége, tekintettel arra is, hogy rosszulre panaszkodott.

A III. r. panaszos a meghallgatása során több alkalommal elmondta, hogy vannak ügyész ismerősei, akivel majd értekezik. Részére megadták a lehetőséget a magánjellegű telefonbeszélgetések lebonyolítására, amely a rendőri intézkedés ideje alatt a rendőr saját elbírálása mellett lehetséges. Megjegyezi még a r. törm., hogy a III. r. panaszos a rendőri intézkedés ideje alatt arrogánsan viselkedett.

A III. r. panaszos mentővel történő elszállítását követően már a Rendőrkapitányság Őr- Járőr Alosztály járőrei intézkedtek vele, az előállításáról és az előállító helyiségben történő elhelyezéséről a továbbiakban ők gondoskodtak.

A rendőri intézkedést 13 óra 30 perckor kezdték meg, és az előállításról szóló igazolás alapján 19 óra 45 percig tartott.

A rendőrök az intézkedés során végig tisztelettudóan, nyugodt hangnemben beszéltek az intézkedés alá vont személyekkel, senkit sem utasítottak lekezelő hangnemben. Annak ellenére sem, hogy a panaszosok arrogáns magatartást tanúsítottak velük szemben.

A III. r. panaszossal szemben az Rtv. 29. §-a alapján igazoltatást, a 31. § alapján jármű- és ruházat átvizsgálást, valamint a 33. § (2) bek. (f) pontja alapján előállításra alkalmazták. A II. és a I. r. panaszost a helyszínen az Rtv. 29. § alapján igazoltatták, őket szóban meghallgatták, velük szemben más intézkedést nem fogantatosítottak. A rendőri intézkedés során nem került alkalmazásra kényszerítő eszköz a panaszosokkal szemben. Az intézkedés során nem keletkezett sérülése a III. r. panaszosnak. Mivel az intézkedés megkezdését követően kb. 30 perccel fejfájásra panaszkodott mentőt hívtak hozzá, ami rendőri kísérettel szállította a Kenézy Gyula kórházba. Vizsgálatát követően onnan került előállításra a Kapitányságra.

A III. r. panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján állították elő, a bejelentő a helyszínen egyértelműen beazonosította őt, mint aki az általa állandó jelleggel lakott tanyájának, külvilágtól jól látható módon elhatárolt udvarára engedély nélkül bement. Majd a sértett azon tájékoztatására, hogy ez magánterület onnan haladéktalanul nem távozott, annak ellenére, hogy az elkerített rész láthatóan a lakott ingatlanhoz tartozik. (azon lakás, annak melléképületei, méhkaptárak, szerszámok, gépek, kutyák voltak láthatóak). Továbbá a bejelentő felesége, is szintén határozottan állította, hogy a bejelentőt látta az általuk lakott tanya udvarán.

A fentiek alapján a III. r. panaszos cselekményével megvalósította a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 166. § (1) bekezdése ütköző és a szerint minősülő magánlaksértés szabálysértését, amely szabálysértési elzárással is büntethető, mely alapján a Szabs. tv. 73. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján szabálysértési őrizetnek, és a 124. § (1) bekezdése alapján gyorsított bírósági eljárásnak is helye lehet. Arra tekintettel, hogy a fent megnevezett szabálysértés csak magánindítványra üldözendő, a Szabs. tv. 166. §. (2) bekezdése alapján a sértett ezzel kapcsolatban nyilatkoztatták, aki a joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

Egy esetben vonták ki a bejelentőt a panaszosok látóköréből, amikor egy rendőr visszakísérte az úttól a tanyához a személyazonosító igazolványának magához vétele céljából.

A helyszíni intézkedés vége felé szintén egyikünk visszament a tanyába, az ott tartózkodó B. F.-nét tájékoztatni arról, hogy a férjét előállítják a Kapitányságra. Ezen kívül az intézkedés alá vont személyek valamint mi végig egymás látókörében voltak, tehát nem történt külön tanácskozás a bejelentővel.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., Szolgálati Szabályzat és egyéb joganyag rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, és a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a rendőrség intézkedési kötelezettségének vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény

alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Szabs. tv. 177. § (1) bekezdése szerint tulajdon elleni szabálysértést követ el az, aki

a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,

b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,

c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést

követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdése szerint aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely szabálysértés/bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e szabálysértést/bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés/bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a szabálysértés/bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e.

A Testület fontosnak tartja továbbá hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést/bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy panaszossal szemben felmerül a szabálysértés/bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a bizonyítási eljárás eredményeként a szabálysértési hatóság vagy büntetőbíróóság azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el szabálysértést/bűncselekményt, vagy a szabálysértés/bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A rendőri jelentések és a panaszosi előadás megegyezik abban, hogy arról érkezett bejelentés a rendőrségre, hogy terménylopás történt.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy az adott területen tartózkodó személy/ek jogellenes cselekményt követnek el. A bejelentésben ismertetett esemény tehát nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

2) Ezt követően a Testület azt vizsgálta, hogy a rendőrség az intézkedési kötelezettsége alapján megfelelően intézkedett-e, vagy követett-e valamilyen mulasztást.

A panaszosok egyrészt azt sérelmezték, hogy a rendőrök nem hallgatták meg őket, illetve nem nézték meg az általuk a cselekmény helyszínéként megjelölt területet.

A rendőri jelentések szerint először a bejelentőt hallgatták meg, majd a panaszosokat igazoltatták az Rtv. 29. § alapján és meghallgatták először a bejelentő által azonosított III. r. panaszost, majd a I. r. panaszost, illetve II. r. panaszost. Mivel a II. r. panaszos az elmondottak alapján nem volt a helyszínen, vele szemben az intézkedést befejezték. Meghallgatták a bejelentő feleségét is, majd nyilatkoztatták a feleket a magánindítvány kérdésében és foganatosították az előállítást.

A bejelentő elmondta, hogy a III. r. panaszost a magánterületén találta, akit távozásra szólította fel, szóváltás alakult ki közöttük, aminek során megfogta a panaszos kabátját, aki erre kiabálni kezdte azt, hogy a bejelentő megütötte, noha ilyen nem történt. Erre az erdőből előjött még egy férfi, vitakoztak, majd a bejelentő visszament a házához, hogy rendőrt hívjon. Eközben a férfiak elhagyták a területet, a bejelentő a gépkocsijával utánuk ment.

A panaszosok előadása szerint a férfi akkor kezdett el velük kiabálni, amikor be nem kerített területen gombát szedtek. A III. r. panaszos kezéből kiesett a zsebkendő és a gomba. Miután a szóváltás során a bejelentő megütötte a III. r. panaszost, az I. r. panaszost hívta segítségül, mindketten rendőrt akartak hívni, a bejelentő elment, és a panaszosok is elindultak a kocsijuk felé.

a) Az igazoltatás szabályait az Rtv. 29. §-a rögzíti, eszerint rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímré, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A Szabs. tv. 166. §-a szerint aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen, magánlakásértés

szabálysértését követi el. Magánlaksértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

A Testület itt ismét hivatkozik arra, hogy abban a kérdésben nem foglal állást, hogy a panaszos elkövette-e a szabálysértést, csupán a minimális gyanú fennálltát vizsgálta.

A helyszínen az megállapítható volt, hogy a panaszosok a bejelentő telkének közelében voltak gombászni. Az ugyanakkor vitás volt, hogy egyrészt a panaszosok bementek-e a bejelentő területére, illetve, hogy egyértelműen felismerhető volt-e, hogy mettől meddig tartozik a terület a bejelentőhöz, illetve, hogy körbe van-e megfelelően kerítve.

A Testület álláspontja szerint a jelen esetben a bejelentés tartalma felvetette a terménylopás gyanúját, illetve a bejelentő helyszíni előadása a magánlaksértés szabálysértésének a gyanúját, mindezek megteremtették az igazoltatás jogalapját a helyszínen tartózkodó – az ügyben érintett – személyekkel szemben.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint az igazoltatásra kellő jogalap birtokában került sor, ezrét nem sérült az I. r., II.r. és a III. r. panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga az igazoltatás miatt.

b) A ruházatátvizsgálás szabályait az Rtv. két helyen szabályozza.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Míg az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A jelen esetben a rendőri jelentések az Rtv. 31. §-t jelölik meg jogalapként, míg a jelentés további részében arra hivatkoztak, hogy az átvizsgálásra azért került sor, mert terménylopásra vonatkozott az eredeti bejelentés.

A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy fennállt a terménylopás/szabálysértés – rendőri intézkedéshez szükséges egyszerű – gyanúja, ami indokolta a panaszosok intézkedés alá vonását. A Testület álláspontja szerint a helyszínen a felek előadásai közötti ellentmondás feloldásának, illetve előadásainak igazolásához szükséges volt a gépkocsi, illetve ruházat átvizsgálása, ezzel ugyanis igazolható vagy cáfolható a terménylopásra vonatkozó előadás. (Természetesen ehhez szükséges volt annak tisztázása is, hogy a III. r. panaszos pontosan hol helyezkedett el.)

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint az átvizsgálásra kellő jogalap birtokában került sor, de ez a jogalap az Rtv. 29. § (6) bekezdése volt szemben a rendőrségi iratokban megjelölt 31. §-sal.

A fentiek miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült az I. r. és a III. r. panaszos emberi méltósághoz való joga a ruházatuk és a gépkocsi átvizsgálás miatt.

c) A Testület álláspontja szerint ugyanakkor pontosan azért, amiért az adott ügyben döntő fontossága van annak, hogy a panaszosok a terület mely szakaszán vannak és hogy onnan egyértelműen felismerhető-e, hogy magánterületen vannak, a rendőröktől elvárható lett volna, hogy a panaszosok előadását is ellenőrizzék a helyszín tekintetében, ne csupán annak során szemrevételezzék az ingatlant, miközben a bejelentőt bekísérték az irataiért, vagy amikor a feleségét a történekről nyilatkoztassák.

A panaszosi előadás szerint a zsebkendőt és a gombát a helyszínen eldobta a vita során, így ezek felkutatásával nagy valószínűséggel igazolható lett volna egyrészt a felmerülő testi sértés, magánlaksértés helyszíne, másrészt a panaszosok útvonala is rekonstruálható lett volna. [A legutóbb a Testület megkeresésére készült jelentés ugyan tartalmazza, hogy szemrevételezték a tanyát (a panaszos által megjelölt hely megtekintéséről ekkor sem számol be a rendőr), ám sem az aznapi jelentés, sem a meghallgatásokról készült jegyzőkönyv nem számol be ilyenről, ezért a Testület az idő múlására is tekintettel az aznap készült iratokat vette a kérdés megítélésékor alapul.]

A Testület már a 106/2011.(IV. 13.) számú állásfoglalásában kifejtette, hogy az Rtv. 2. §-ának rendelkezéseiből („a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”) rendelkezésből levezethető, hogy amennyiben van olyan egyszerűen, rövid időn belül, a helyszínen foganatosítható cselekmény, amely alkalmas lehet egy szabálysértés (vagy bűncselekmény) gyanújával érintett személy tisztázására, úgy azt a rendőrnek el kell végeznie.

A Testület álláspontja szerint továbbá mulasztott akkor a rendőrség, amikor a helyszínelés iránt nem intézkedett azonnal az elkövetés kori állapotok rögzítése miatt. Az iratok alapján erre csak 2013. december 2-án, az eseményeket követően több mint két hónappal később került sor, így gyakorlatilag ellehetetlenült a bizonyítás, mivel az így eltelt idő alkalmas lehetett arra, hogy a helyszínt esetlegesen utóbb jelentősen megváltoztassák. (Ezt a bejelentő utólagos fényképcsatolása nem orvosolja, mivel a fényképtablók dátumot nem tartalmaznak, másrészt nem tudható belőlük, hogy a fényképfelvétel készítése a terület mely részéről történt.)

Mindezek alapján a rendőrség nem teljes körűen tett eleget az intézkedési kötelezettségének, és ezért sérült a III. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) Ezt követően a Testület a III. r. panaszos előállítását vizsgálta.

a) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a III. r. panaszost a rendőrök.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e olyan szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely kapcsán az eljárás azonnal lefolytatható, és amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben felmerült a magánlaksértés szabálysértésének gyanúja.

A magánlaksértés szabálysértési tényállását a Szabs. tv. az elzárással is büntethető szabálysértések között szabályozza, és mint ilyen esetben lehetővé teszi a szabálysértési őrizet és a bíróság elé állítás alkalmazását. (Szabs. tv. 73. § (1) A rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a szabálysértés helyszínéről elmenekült elkövetőt a rendőrség az elkövetéstől számított negyvennyolc órán belül elfogja. 124. § (1) bekezdés: a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából a bíróság elé állítja.)

A jelen esetben tehát a rendelkezésre álló információk alapján a panaszos tevékenységét a bejelentő, illetve a felesége észlelte, a bejelentő megpróbálta a panaszost kiutasítani a telekről, majd mikor ez nem sikerült, ezért rendőrt hívott, akik az addigra feltartóztatott panaszost intézkedés alá vonták.

Tekintettel arra, hogy a Szabs. tv. 73. §-a a tettenérés fogalmát a Testület által a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában ismertetett jogirodalmi fogalomértelmezéshez képest kibővíti, jelen esetben megvalósult a tettenérés fogalma, így megnyílt a panaszos szabálysértési őrizetbe vételének lehetősége. Ezért a rendőrségnek arra is lehetősége volt, hogy a panaszost gyorsított eljárásban a bíróság elé állítsa, tehát fennállt az eljárás azonnali lefolytatásának a lehetősége – figyelemre a magánindítvány előterjesztésére – a rendőri intézkedés pillanatában.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, amelyet az a tény sem tenne jogszerűtlenné, hogy utóbb mégse került volna sor az őrizetbevételre vagy a bírósági eljárást időben nem folytatták volna le, hiszen az előállítás jogszerűségének kérdését mindig azon információk alapján kell megítélni, ami az intézkedő rendőrnek intézkedés idején a birtokában volt, vagy amelynek kellő körülmények mellett a birtokában lehetett volna.

A Testület álláspontja szerint tehát a III. r. panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, így ezáltal nem sérült a III. r. panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésében meghatározott előállítási okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítást, hanem mérlegelési jogot engednek az intézkedő rendőrnek, a Testület vizsgálata az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményének a megvalósulását.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a akként írja elő, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Jelen esetben tekintettel arra, hogy a rendőrök a cselekmény egyszerű megítélése miatt a gyanúsított bíróság elé állítását kívánták kezdeményezni (figyelemmel arra, hogy ennek nem feltétele a beismerő vallomás), amelynek az előző alpontban kifejtettek szerint fennálltak a feltételei, a Testület álláspontja szerint az előállítás megfelelt az arányosság követelményeinek. Különösen indokolt volt az érintett személyek eltávolítása a helyszín utólagos megakadályozása érdekében. (Ezzel nem volt ellentétes az a tény sem, hogy a bejelentő felesége a helyszínen maradt, hiszen ő nem volt oly mértékben tájékoztatva az eseményekről, ami alapján utóbb módosíthatna volna a helyszínt, ugyanakkor mindemellett is megismétli a Testület, hogy a rendőrségnek helyszínelni és ehhez biztosítania kellett volna a helyszínt.).

A Testület álláspontja szerint tehát a panaszos előállítása megfelelt az arányosság követelményének, így ezáltal nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

c) Az előállítás időtartama vonatkozásában a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az előállításról kiállított igazolás szerint az előállítás 13 óra 30 perckor kezdődött és 19 óra 45 perckor fejeződött be.

A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy az eljáró rendőrök 13 óra 30 perckor érkeztek meg a helyszínre, meghallgatták a feleket, majd mentőt hívtak a panaszoshoz, akit beszállítottak a kórházba, ahonnan előállították a rendőrkapitányságra. A panaszost az előállítással kapcsolatban nem tudni mikor nyilatkoztatták, mert nincs óra perc megjelölés a nyilatkozatokon. Az előállítás időtartama alatt a rendőrök vélhetően kihallgatták a bejelentőt, de erről a Testület kérése ellenére sem szolgáltatott adatot, ahogyan más eljárási cselekményről sem számoltak be. A panaszost 19 óra 30 perc és 19 óra 45 perc között hallgatták ki, majd szabadították.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

Az előállítás időtartama alatt az ügyben végzett cselekmények fenti ismertetéséből kitűnik, hogy a panaszos közel 6 órát töltött el úgy a kapitányságon, hogy érdemi eljárási cselekményt – a kihallgatásán és a bejelentő vélelmezett kihallgatásán kívül – nem fogatosítottak az ügyében.

Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos szabadságának előállítással való korlátozása szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig tartott.

Mindezekre figyelemmel a Testület álláspontja szerint sérült a III. r. panaszos személyes szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

4) A panaszosok kifogásolták a rendőrök hangnemét.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtítkáranak, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkáranak a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A rendőri részletesen leírja az intézkedés során leírja a panaszossal folytatott beszélgetést, illetve megjegyzi, hogy éppen a III. r. panaszos beszélt ellenségesen a rendőrökkel, míg ők kulturált módon intézkedtek.

A jelen esetben a panaszosok, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért az I., II. és III. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

5) A rendőrök elfogultságára vonatkozó kifogások kapcsán az alábbi megállapításra jutott a Testület.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveire és szabályaira vonatkozó cím alatt szabályozza. E követelmény tehát valamennyi rendőri intézkedésre általános érvennyel kihat, annak vizsgálatát a Testület hatáskörére vonatkozó, fentebb ismertetett Rtv. 92. § is megalapozza.

Figyelembe véve továbbá azt, hogy nincs olyan további, egyéb jogszabályban meghatározott speciális rendelkezés, amely ezen követelményt szabályozná, illetve megsértésének orvoslását lehetővé tenné, a Testület álláspontja szerint a részrehajlás-mentesség követelményének megvalósulását, mint valamennyi rendőri intézkedésre vonatkozó általános alapelvet jelen esetben is vizsgálni kell.

A részrehajlásmentes intézkedés követelményét szerintük egyrészt az határozta meg, hogy az eljárást a bejelentő nyilatkozatai alapján folytatták le a rendőrök, másrészt, hogy a II. r. panaszost nem hallgatták meg.

A rendőrök ezzel szemben előadták, hogy korábban egyik felet sem ismerték, intézkedésük nem volt részrehajló.

a) A bejelentő meghallgatására alapított eljárás kapcsán a Testület megjegyzi, hogy a rendőr mindig a bejelentő előadása alapján kezdi meg az intézkedést, ez a kiindulópontja, de az intézkedését a helyszíni adatok és a helyszínen tapasztalt tények befolyásolják és ezekre tekintettel kell az intézkedését lefolytatni, akár a bejelentővel szemben is (pl. kölcsönös testi sértés esetén).

A jelen esetben az iratokból kitűnik, hogy nem csupán a panaszost állították elő, hanem a másik felet is, így a intézkedés során nyilván a panaszosok előadásaira is figyelemmel voltak.

A rendőrség ugyan mulasztott a helyszínelés, helyszínrögzítés körében a Testület álláspontja szerint, azonban önmagában ez a körülmény nem alapozta meg az elfogultság tényét.

b) A rendelkezésre álló iratokból kiderül, hogy a rendőrök meghallgatták a II. r. panaszost, aki előadása szerint lemaradt a többiektől és mivel a többi meghallgatott fél sem számol be arról, hogy a helyszínen lett volna az eseményekkor, sőt maga is úgy adja elő a történetet, hogy csak a kocsinál kapcsolódott be a vitába, ezért a rendőrök a Testület álláspontja szerint alappal mellőzték a helyszíni meghallgatását a magánlaksértés és a könnyű testi sértés körében. E körben a Testület a részrehajlást nem látta bizonyítotttnak.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a részrehajlásmentes intézkedés követelménye nem sérült, ezért a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

IV.

A Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, aminek csak részben tettek azonban eleget. Az igazoltatás és a ruházátvizsgálás indokolt volt, ezért ennek kapcsán a Testület nem állapított meg jogsérelmet, azonban a helyszín megfelelő feltárása és rögzítése körében a Testület álláspontja szerint mulasztott a rendőrség, ezért sérült a III. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület álláspontja az előállítás megfelelő jogalap birtokában került sor, ezért nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, ugyanakkor az előállítás időtartama indokolatlanul hosszú volt, ezért nem felelt meg az arányosság követelményének, így sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

A hangnem vonatkozásában a Testület nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást, így alapjogsérelem nem volt megállapítható. A részrehajló intézkedésre vonatkozó kifogás kapcsán a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

A megvalósult alapjogsértések a Testület megítélése szerint elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. december 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag